

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Juris Canonici Theoria Et Praxis, Ad Forum Tam
Sacramentale quàm contentiosum, tum Ecclesiasticum,
tum Seculare**

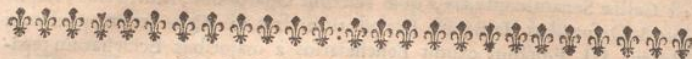
Cabassut, Jean

Lugduni, 1698

XXVIII. Beneficiariæ aliquot quæstiones elucidantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62355)

& apud Sozomenum lib.8. Eccles. Histor. cap.12. Concilium Tridentinum sess.22. de reformat. cap.9. statuit hujus pecuniarum rationes coram Ordinario, aut eo quem Ordinarius commiserit, esse reddendas. Idemque sancitum Francisci Edictis Caroli IX. Blesis 3. Octobris an.1571. & Henrici IV. 16. Martii an.1609. & Ludovici XIII. Turonibus 4. Septembris an.1619. quo etiam Edicto districtè vetatur Judicibus Regiis, ne se his rationibus immisceant. Trias Regia hæc Edicta inserta sunt integra ad finem Codicis Henrici.

CAPUT XXVIII.

Beneficiaria aliquot quæstiones elucidantur.

I. **I**N primis quæritur, quibus in impetrationibus necesse sit mentionem facere omnium Beneficiorum, quæ quis possidet? Respondeo faciendam esse coram Papa aut Legato, quoties aliquis intendit obtinere rescriptum ad aliquod Beneficium: alioqui rescripta, utpote obreptitia, erunt invalida, cap. *Si proponente*, de rescript. in 6. Quin etiam ab ipsis in Curia Romana permutantibus Beneficia mentio fieri debet aliorum omnium Beneficiorum quæ permutantes possident, juxta Rotæ decis. 15. de rescriptis, aliàs 622. in antiquis. Atque ita in Gallis pluries judicatum referunt Joannes Galli, Louetus & Bleinianus lib.3. prax. benef. cap.1. num.32. Hujusmodi porrò Beneficiorum expressiones non exiguntur apud Ordinarios, Clement.2. de offic. Ordinar. Ratio est, quia Ordinarius ex officio scire debet Diocesis suæ Beneficia, & à quibus possideantur. Idem censendum de Patrono. Atque in universum in aliis quibuscumque, excepto Papâ & Legato, non est necesse reliquorum Beneficiorum in impetrationibus meminisse. Quinimò neque apud Papam & Legatum, quoties ipsi non ex præcedenti supplicatione, sed motu proprio conferunt, cap. *Si motu*, de præbend. in 6. Hunc tamen expressionis debitæ defectum reparare potest apposita in rescripto clausula:

Alia quæcumque Beneficia pro expressis habentes.

II. Quæritur præterea, utrum pensiones Ecclesiasticæ Beneficium impositæ pro Beneficiis habeantur, ita ut harum quoque necessaria sit expressio? Respondeo, si pensio sit perpetua, id est ad vitam pensionarii, diversimodè sentiunt Doctores. Rebuffus sibi ipsi oppositus tract. de pacif. possess. num. 133. hanc ponit conclusionem: De pensione quæ finitur cum persona, non est ponenda mentio in Beneficii impetratione; secus si pensio transferatur de persona in personam, hoc est, si à Papa sic decernente

nente (qui est in Romana Curia usus non infrequens) mortuo pensionario transferatur ea pensio in alium superstitem Clericum ; quia eo casu pensio videtur naturam induere beneficii. Et tamen ibid. addit, quamlibet pensionem, quæ est ad vitam suscipientis, vicem tenere Beneficii, ideoque faciendam esse illius mentionem in impetratione Beneficii, nisi hic defectus suppleatur in literis per clausulam istam, *pro expressis habentes*. Plerique Doctores tradunt pensionem non modò non esse nomine Beneficii comprehendendam, sed esse jus temporale & profanum : quam opinionem esse omnibus Juris Canonici Interpretibus communem, asserit Azorius p. 2. lib. 8. cap. 5. quæst. 4. & 6. & Gambarus lib. 6. de officio & potest. Legati, num. 633. qui & testatur sæpiùs in Rota judicatum fuisse, pensionem rem esse profanam. Idque constat ex Rotæ decif. 425. in novis, p. 1. Item Ancharanus, Cardinalis Imola in Clem. 1. de supplend. neglig. Prælat. Gargas quoque de pensionibus, quæst. 7. num. 2. & quæst. 16. num. 1. & quæst. 99. num. 7. pro quo allegat Baldum, Felinum, & alios. Item Aufrerius in decisionibus Capellæ Tolosane, quæst. 472. Caterùm Azorius loco cit. censet in fine, verum esse, quod pensio sit jus rei spirituali annexum : tum quia ex Beneficii fructibus deducitur : tum quia solis Clericis indulgetur : tum quia ad eam requiritur Papæ approbatio, sive ut constituatur, sive ut redimatur ac extinguatur, sive ut transferatur in alium : tum quia per subsequens matrimonium extinguatur : tum quia de pensione quoque solvitur annata : tum quia ubicumque recepta est Bulla Pii V. pensionarius, si aliunde non est adstrictus magno Breviarii officio, tenetur recitare quotidie parvum Beatissimæ Virginis Officium, cujus omissione non facit fructus suos. Quid juris olim de pensionibus fuerit, nihil moror. Sed post Pii V. Bullam editam anno 1571. quæ incipit *Ex proximo*, quæ in Galliæ Regno usu viget, censo pensiones clericales, tametsi propriè Beneficia non sint, esse tamen sacras ac spirituales, & sufficientem simoniæ materiam ob supradictas rationes. Ita Suarez tom. 1. de religion. lib. 4. cap. 26. num. 9. Valentia tom. 3. disp. 6. q. 16. punct. 3. Bonac. de simon. disp. 1. quæst. 4. §. 13. num. 4. Jacobus Grassius tom. 1. lib. 1. p. 50. num. 12. hoc addens, simoniam in pensione clericali non inducere excommunicationem, quia pensio non est beneficium.

III. Etsi autem pensio per multa illa, quæ dixi, communia habeat cum Beneficio, non tamen appellatione Beneficii continetur : quam sententiam amplectitur Azorius loc. cit. quæst. 4. aitque omnibus communem esse Doctoribus, quoniam sicut usufructus est quoddam jus à proprietate distinctum, sic & pensio à Beneficio : & sicut usufructus morte usufructuarii finitur, §. *Finitur*, Institut. de usufruct. sic & pensio morte pensionarii. Item quia Beneficium datur primariò & per se propter Divinum Officium & Sacrum Ministerium ; pensio verò in vitæ subsidium & commodum temporale, quod est quid profanum. Verumtamen ad cautius agendum,

agendum, & ad evitandos omnes litium anfractus & prætexus tergiver-
sationum, consultius erit ad impetrationem Apostolici pro Beneficio re-
scripti, non solum Beneficia quæ quis possidet, sed etiam pensiones super
Beneficiis recensere; quanvis id secundum Jus exactius non sit necessa-
rium, nisi ad obtinendum rescriptum in forma pauperum; quia tunc agi-
tur de informatione circa vitæ subsidia. Disertè ait caput *Quanvis plenissi-
ma* 4. de præbend. in 6. pensionem non comprehendit sub nomine Bene-
ficii. Nec obstat aput *Ad audiendam*, il 2. de rescript. ubi is qui literas
Papæ impetraverat ad aliquod Beneficium, huic renunciavit acceptâ pro
Beneficio pensione: deinde alterum obtinuit rescriptum pro alio obtinendo
Beneficio, à quo tamen idè excluditur, quia in hoc secundo non fecit men-
tionem priorum literarum. Nec etiam obstat Glossâ in cap. 1. de rescript.
verb. *Mandatum*, sub finem. Nam dictum caput, & dicta Glossâ invalidum
dicunt secundum rescriptum, non ob reticentiam pensionis, sed ob reti-
centiam præcedentium literarum de conferendo Beneficio. Præterea illa
obtentâ pensio erat fraudulenta, & jure præhibita, & præter intentionem
ipsius Papæ, ut expressè ait Glossâ in d. cap. *Ad audiendam*, verb. *Pensio-
nes*. Atque ita justa causa erat privandi pensionarium jure secundi rescripti,
eo quòd abusus fuisset priore, quod tacuerat, rescripto. Quia privilegium
meretur amittere is qui concessâ sibi abutitur potestate, cap. *Tuarum*, de
privilegiis.

I V. Itaque ubi agitur de obtinendo Beneficio per rescriptum in forma
pauperum, hoc est ut impetretur à Sede Apostolica mandatum provisionis
de Beneficio, fundatum super supplicantis paupertate, necesse prorsus est
& pensiones, & omne quod quis habet patrimonium exprimere, ut con-
sentiant omnes Doctores post Panormitanum in cap. *Postulasti*, de rescript.
num. 3. Præterea eadem incumbit necessitas pensionum, quas quis habet,
exprimendarum volenti novæ pensionis gratiam impetrare. Boërius in de-
cision. Burdegal. quæst. 162. Rebuffus tract. de pacific. possess. num. 142.
quia non facile præsumitur Romanus Pontifex velle novo oneri Ecclesiam
subjicere jam oneratam, argum. cap. *Mandatum*, de rescript. & sic decisum
in Rota refert post Cassadorum Rebuffus. His favet lex *Navis*, §. *Cum au-
tem*, D. ad leg. Rhod. de jactu, in his verbis: *Quia non debet duplici onere
onerari*. Et lex *Titia* 34. §. *Qui invita* §. D. de legat. 2.

V. Tertiò quaritur, liceatne plura tenere Beneficia? Respondeo cum
S. Thoma quolibet 9. art. 15. quem communiter ceteri sequuntur, Na-
varra Enchir. cap. 25. num. 128. Lessio lib. 2. cap. 34. dub. 27. plura qui-
dem simul tenere Beneficia non esse intrinsecè malum, nec tamen prorsus
indifferens, sed speciem quandam mali præ se ferre; quæ tamen mali spe-
cies desinat ubi adhibentur debitæ circumstantiæ, aut rationabilis dispen-
satio, aut sine dispensatione consuetudo recepta. Nam ut ait S. Thomas,
& post eum Navarra loco cit. consuetudo perinde ac dispensatio potest
humano

humano juri derogare, sed non naturali & divino. Non hic sermo est de Beneficiis incompatibilitatem habentibus primi generis, ut sunt duo Episcopatus, duæ Ecclesiæ Parochiales, duæ Dignitates, duo Personatus, aut etiam duo simplicia ejusdem generis sub eodem tecto Beneficia, ut duo Canonicatus. De hujusmodi statuitur, quod acceptâ pacificâ posterioris possessione, primum ipso jure vacet, cap. *De multa*, de præbend. & extravag. *Execrabilis*, eod. tit. Quin etiam non hic loquor de Beneficiis incompatibilitatem secundi generis habentibus, quanvis in istis non vacet primum per pacificam secundi Beneficii possessionem adeptam, qualia sunt duo Beneficia simplicia, quorum singula residentiam requirunt, ut sunt Dignitas in una Ecclesia, & Canonicatus in alia Ecclesia; quæ tamen in una eademque Ecclesia non haberent primi generis incompatibilitatem, quatenus sunt difformia, & non conformia, seu ejusdem generis Beneficia: neque etiam incompatibilitatem secundi generis, quia non sunt diversarum residentiarum, ut docent Navarra lib. 3. consil. 29. de præbend. & Lessius dub. 27. n. 144.

V I. De cæteris verò Beneficiis utraque incompatibilitate carentibus, si neutrum separatim sufficiat ad decentem victum, non est dubium quin utraque simul teneri possint, juxta Concilium Trident. sess. 24. cap. 17. Ubi verò singula seorsim sufficiunt ad decentem victum, ibi spectantur diversæ species mali. 1. Quia minuitur Dei cultus; Clericus enim tribus provisis Beneficiis, non nisi unum quotidianum persolvit officium, quod à tribus provisis seorsim persolvendum esset. 2. Minuuntur Ecclesiastici Operarii. 3. Fundatores sua frustrantur intentione. 4. Frustrantur subsidio alii pauperes Clerici, & forsitan magis idonei ac Ecclesiæ utiliores futuri. 5. Suppeditatur materia avaritiæ, luxus, & scandalorum occasiones. Hæc aliaque damna commemorat dicta extravag. *Execrabilis*, de præbend. Quæ tamen species mali possunt compensari & cohonestari quandoque per Ecclesiæ utilitatem spectabilem, ut contingit in summis Dignitatibus & personis illustribus, quarum conditio aliquem efflagitat splendorem. Item in quibusdam viris scientiarum & virtutum dote præcellentibus, & in illis præsertim qui sanctissimè redditus Ecclesiasticos dispensant, quorum rarus est hoc infelicissimo tempore numerus præ illis qui sacris redditibus nequiter abutuntur. Ubi causæ istæ non existunt, ne justa quidem, sed abusiva est dispensatio. Verùm ubi prorsus justa causa existit, atque ipsi Ecclesiæ conducibilis, sufficit (ut loco citato docet S. Thomas & alii communiter) ipsamet consuetudo; quæ tamen nullatenus sufficeret ubi Ecclesia grave pateretur detrimentum vel scandalum, ne quidem adhibita dispensatione, quia tunc læderetur Jus Divinum, contra quod prævalere non potest consuetudo vel dispensatio Ecclesiastica. Porrò interdicta pluriimum Beneficiorum possessio comprehendit etiam Beneficia in Commendam concessa, ut disertis verbis exprimit Concilium Trident. d. sess. 24.

cap. 17. his verbis: *Beneficia tam secularia, quam regularia quacunq[ue], etiam commendata.* Hoc tamen non derogat dispositioni priorum Canonum permittentium duo simul possidere Beneficia, quorum unum sit in Titulum, & alterum in Commendam, non perpetuam, sed temporalem ad sex menses, cap. *Nemo*, de elect. in 6. can. *Qui plures*, 21. quæst. 1.

* VII. Cæterum quantumcunque consuetudo plura beneficia tenendi non incompatibilia inoleverit, certum est huic licentiæ repugnare spiritum Ecclesiæ, qui non alius est à spiritu Sponsi ejus JESU-CHRISTI, ut constat ex innumeris Ecclesiæ Canonibus, & gravibus damnis paulò antè commemoratis. Et videmus eos qui plures habent præbendas, non idèò liberaliùs in eleemosynas & opera pietatis expendere, sed luxum & familiares expensas adaugere, sibiq[ue] damnationem asciscere, quantumvis comminetur Christus, Luc. 12. vers. 21. *Sic erit omnis qui sibi thesaurizat, & non est in Deum dives.* Et quidem tremenda eorum qui plures præbendas possederunt, exempla legimus apud Dionysium Cartusianum, ut mirum sit graves & insignes Doctores adèò negligenter in hac parte suæ aternitati providisse. Et quidem peccare etiam mortalitèr eos qui plura vel possident sine rationabili causa Beneficia, vel aliis procurant, vel conferunt, eximii Doctores asserunt, Navarrus in miscellaneo 60. Gabriel Biel in 4. dist. 15. q. 8. Joan. Major dist. 24. quæst. 12. Azorius part. 2. lib. 6. cap. 111. Toletus lib. 5. cap. 81. Binsfeldius part. 4. cap. 3. Lopez part. 2. cap. 101. & 102. Sylvius in 2. 2. quæst. 63. art. 2. conclus. 9. Quia digni sunt morte non solum qui prohibita faciunt, sed etiam qui consentiunt facientibus. Roman. 1. Ait verò Concil. Trident. sess. 7. cap. 2. *Qui plures Ecclesias, sive in titulum, sive in commendam, contra præsentis decreti tenorem nunc possident, unà quam maluerint retentâ, reliquas infra sex menses si ad liberam Sedis Apostolicæ dispositionem pertineant, alias infra annum dimittere teneantur: alioquin Ecclesiæ ipsæ, ultimo obtentâ dumtaxat exceptâ, eo ipso vacare censeantur.* Idemque Concilium sess. 24. cap. 17. de reformat. hoc ipsum decretum ad S.R.E. Cardinales extendit.

VIII. Quartò quæritur, ubi constaret de certo quodam fundatarum Missarum numero, sed non de Fundatoris intentione circa Missarum applicationem, utrum libera sit Rectori seu Capellano harum Missarum applicatio, atque ita possit pro his applicandis stipendia recipere? Respondeo, non licere illi stipendia alia recipere, sed astringi ad applicandum pro anima Fundatoris. Etenim in obscuris inspicitur solet quod verisimilius est, aut quod plerunque fieri solet, 1. *In obscuris*, D. de regul. jur. Atqui verisimilius est hanc fuisse Fundatoris mentem, ut Missæ sibi applicarentur; & est frequentissima talium Fundatorum intentio, ut Missæ pro seipsis celebrentur. Ergo hoc idem de proposito Fundatore, ubi nihil aliud liquet, præsumi debet, ut voluerit sibi omni meliori modo providere. Bonacina de Sacram. Euchar. disp. 4. quæst. ult. punct. 7. §. 2. Ulterius hoc confirmat.

confirmatur per legem *Cum res legata*, D. de legat. 1. ubi dicitur, ibi præstandam rem esse ubi testator voluerit, vel ubi verisimilius est eum voluisse. Quibus etiam ex verbis infertur, eadem ratione Capellanum teneri celebrare præcisè in Ecclesia vel Altari quod Fundator expressè designaverit, si non excuset necessitas, vel iusta admodum causa: neque sufficere Patronorum vel hæredum consensum; his enim non licet intentionem Fundatoris intervertere. Quia in re si sæpius se dispenset absque causa Capellanus, peccat mortaliter, & secundum Grassium, Azorium, aliosque tenetur aliquam reddituum partem restituere. Alii quidam, ut Possévinus, & Bonacina, probabile iudicant, non teneri restituere, si alibi Missas quas debebat, celebraverit.

IX. Queritur quintò, utrum in casibus foundationis perpetuæ & quotidianæ Missæ sit astrictus Capellanus ad quotidie celebrandum, sive per se, sive per alium? Pro responsione approbo communem hanc Doctorum distinctionem. Vel Fundator velle se declaravit, ut provivus de Capellania sit actu Sacerdos & per se quotidie celebret; atque in hac parte consentio communi Doctorum suffragio, hunc dispensari ab isto quotidiano onere, duobus advenientibus casibus, scilicet corporis infirmitate, & speciali aliqua causa honestatis & devotionis debita: in utroque enim casu disertè declarat caput *Significatum*, de præbend. quotidianarum Missarum onus licetè intermitteri posse. Cùm verò intermissio illa debeat certis limitibus circumscribi, qui tamen non determinantur in ipso Jure, duplex adhuc restat discutienda quæstio, scilicet quot diebus liceat intermittere quotidianum illud onus propter ægritudinem corporis; & quot etiam diebus propter honestatem & debitam devotionem? Et quidem quod spectat ad causam honestatis & devotionis, opinio multorum est, ut possit hac ex causa Capellanus Missam intermittere foundationis uno die per singulas hebdomadas. Panormitanus in d. cap. *Significatum*, Imola ibid. Sylvester verb. *Missæ* 1. quæst. 7. versic. *Quintum*, Angelus verb. *Missæ*, quæst. 45. Navarra consil. 7. de præbend. Zerola part. 1. verb. *Missæ*, ad 9. idemque part. 2. verb. *Missæ*, §. 9. Suarez in part. 3. tom. 3. disput. 86. sect. 1. col. 3. versic. *De beneficiis*, Barbosa de officio & potest. Episc. part. 2. alleg. 24. num. 31. Horum etiam aliqui, ut Navarra & Zerola, adjungunt posse ad singularum hebdomadarum diem unum interdum diem alterum superaddi. Ego tamen ut lubens quod canone illo *Significatum*, permittitur, dies aliquos intermissionis Missarum concesserim, nequaquam tamen ita frequentes, ut unus & alter dies de singulis hebdomadis eximatur: unum tamen de singulis mensibus diem demi posse, aut duodecim ex toto anno, indubitanter concesserim. Glossa quidem in d. cap. *Significatum*, exponit causam devotionis debitam, contingens Sacerdoti peccatum mortale, ratione cujus debeat à Sacrificio abstinere. Ego verò latius istam devotionis causam exponendam duco, ut interdum etiam sacrificet ob aliam quàm foundationis causam, etsi rarissimè

id ei liceat. Durissimum enim & indecorum, & debita devotioni oppositum nimis est, si Sacerdos tam iniquo vinculo astringatur, ut totius vite tempore non possit nisi pro uno aliquo defuncto, nunquam verò pro seipso, nunquam pro sancta Ecclesia, nunquam pro urgentibus populi calamitatibus, nunquam pro parentibus aut fratribus defunctis sacrum celebrare. Quum verò allegatur honestatis aut debita devotionis causa illa Canone prefato approbata, procul excluditur causa avaritiæ; nec enim tali Capellano licebit vel unam diem de toto anno demere ad celebrandum stipendii causâ pro alia quacumque intentione.

X. Nunc est discutienda altera, nimirum corporeæ ægritudinis causa, quæ juxta dictum caput *Significatum*, de præbend. dispensat à quotidianæ Missarum celebrationis obligatione, adeo ut opus non sit alterius Sacerdotis substitutione. Ista Missarum inducias Summistæ & Canonistæ diversimodè assignant. Qui eas strictius restringunt, limitant ad decem dies, quibus exactis, si infirmitas dicitur, volunt alterum subrogari Sacerdotem ad Missarum onus. Ita sentit Barbosa loco cit. Quod enim datum ob causam fuit, repetitur si ex recipientis infirmitate non potest causâ adimpleri, l. *Si pecuniam*, in princ. D. de condict. caus. dat. caus. non sequit. Qui verò latius has extendunt inducias, mensem ægritudinis assignant, Hurtadus de Sacramentis disput. 4. Layman, & Bonacina, qui ipse Mediolanensis civis Concilium provinciale septimum Mediolanense, tit. de Missis, in testimonium adducit, posse integrum stipendium à Sacerdote recipi, qui ex vera infirmitate uno mense non celebraverit. Media denique, meoque judicio justior & æquior sententia, quam tucetur Petrus Navarra lib. 2. de restitut. cap. 2. num. 211. & Bonacina de Sacram. Euchar. disp. 4. quæst. ult. punct. 8. num. 17. alique Doctores, concedit ex morbo dierum quindecim inducias. Improbabilis est autem opinio Sylvestri verb. *Missâ* 1. quæst. 7. num. 7. ad fin. & Azorii part. 1. lib. 10. cap. 24. quæst. 7. teneri detentum paucorum dierum valetudine Sacerdotem supplere per alium, aut pro rata de stipendio restituere. His enim aperte refragatur dictum caput *Significatum*, de præbend. & naturalis æquitas reclamatur, secundum quam dicit Glossa in l. *Arboribus*, §. *De illa*, D. de usufr. non esse denegandum salarium famulo, qui exiguo tempore ægrotavit.

XI. Prædictis quidem Missarum induciis absque stipendii diminutione locus est, quando voluit Fundator celebrari Missas ab ipso eodem qui de Capellania provisorius fuit, atque ita qui sit actu Sacerdos. Sed ut resumamus alterum primæ distinctionis membrum, si Fundator non providerit ut teneatur Capellania ab eo solum qui sit actu Sacerdos, poterit Clericus annorum quatuordecim, aut etiam secundum Gallia: usum annorum septem completorum provideri, qui teneatur per alium Missas persolvere; eoque casu non licebit ullo die Missas intermittere, neque valebunt ad illas inducias prædictæ sive corporis infirmitatis, sive honestatis, aut debita.

bitæ devotionis causa. Ubi enim libertas relinquatur alium subrogandi per eum, qui non Sacerdos fundatione provisus fuerit, jam non admittitur excusatio, quia uno impedito, nunquam deerit Sacerdos substituendus. Hac in re unanimes sunt præallegati Doctores, Abbas, Imola, Sylvester, Angelus, Navarra, Zerola, Suarez, Barbosa.

XII. Queritur denique, quænam requiratur expressio ad hoc ut Capellania aliqua censi debeat Sacerdotalis, hoc est, ut non possit nisi Sacerdoti, aut saltem juxta supradicta, ei qui possit intra annum fieri Sacerdos, conferri. Idem quoque quæri potest de aliis Beneficiis cateroquif simplicibus, si de intentione Fundatoris disceptetur. Respondeo, si statutum aut fundatio jubeat provideri de Capellano qui teneatur Missas celebrare, aut ut Capellanus ad tale Beneficium promotus toties sacrificet, nec addat ut teneatur per seipsum sacrificare, aut aliquid evidenter æquipollens, censi debere Capellaniam non esse Sacerdotalem actu, qualis esset, si juberetur eum qui promoveretur, esse actu Sacerdotem, & per seipsum statim celebrare: neque etiam aptitudine, qualis esset si juberetur provideri de Capellano qui teneatur per seipsum celebrare: quo casu, ut paulò superius dixi, sufficeret provideri de Clerico non actu Sacerdote, sed qui talis esset, ut intra annum fieri Sacerdos possit, quo intervallo teneatur Missas per alium supplere. Ubi verò fundatio disertè non exprimit ut provideatur de Capellano qui teneatur Missas præscriptas per seipsum celebrare, tunc illa Capella erit simpliciter Clericalis, & ad eam promovere licebit Clericum sufficientem & idoneum, hoc est nullo præpeditum canonico impedimento, quanvis in hoc Regno septem dumtaxat ætatis annos impleverit, aut alibi quatuordecim. Hoc verò discrimen, quo dignosci possit ex verbis fundationis, quænam censa sit Capellania Sacerdotalis, & quænam simpliciter Clericalis, tradunt unanimes Doctores, Garcias de Beneficiis part. 7. cap. 1. num. 87. & seq. Augustinus Barbosa in remissionib. ad Concil. sess. 24. cap. 12. num. 62. Emmanuel Sà verb. *Beneficium*, num. 28. Bonacina de Sacram. Euchar. disput. 4. quæst. ult. punct. 7. §. 1. n. 1. Layman lib. 4. tract. 2. cap. 14. num. 2. Hi tres ultimi allegant responsiones Congregationis Cardinalium, quibus etiam Bonacina expressas. Rotæ decisiones adjungit. Porrò Sacerdotalis Capellania provisum adstringit ad residentiam, quando Missarum onus certo loco persolvendum est; non verò simplex, seu Clericalis, nisi substitutum Sacerdotem. Obligatio tamen residendi ad Capellaniam Sacerdotalem non est strictior quàm Parochi, cui licitum est brevi tempore abesse, relicto substituto; aut etiam longiore, ubi necessitas, vel iusta causa adigit.